

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Zlín

Inspekční zpráva

Soukromá střední odborná škola Zlín s. r. o.

Gahurova 5265, 760 01 Zlín

Identifikátor školy: 600 014 436

Zřizovatel: Ing. Josef Mareček, Plukovníka Mráze 1190, 102 00 Praha 10

Školský úřad Zlín, Zarámí 88, 760 01 Zlín

Termín konání orientační inspekce: 16. - 18. únor a 21. únor 2000

Čj.	155 74/2000-11115
Signatura	oo5ft303

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola vznikla v roce 1993 jako Soukromá rodinná škola, Praha 10, pobočka Zlín, tř. F. L. Gahury 1 a postupně se transformovala do dnešní podoby s názvem Soukromá střední odborná škola Zlín s. r. o. S účinností od 10. 10. 1999 došlo Rozhodnutím MŠMT ČR čj. 23 647/99-21 ke změně adresy na Gahurova 5265, 760 01 Zlín.

Škola sídlí v pronajatých prostorách na základě smlouvy o podnájmu nebytových prostor, která byla uzavřena na dobu určitou (od 1. 1. 1998 do 30. 6. 2005) mezi Soukromou střední odbornou školou Zlín s. r. o. (dále jen SSOŠ) a Domem kultury s. r. o. Využívány jsou nejen učebny, sály pro pohybovou výchovu, ale i vybavení počítačové učebny, hudební nástroje (klavíry), stejně jako služby knihovny, čítárny a internet.

V současné době má škola 161 žáků v sedmi třídách prvního až třetího ročníku. V souvislosti s plánovaným zvýšením kapacity školy (v platném rozhodnutí MŠMT ČR 185 žáků) na 200 žáků bylo předloženo souhlasné vyjádření okresního hygienika za předpokladu respektování stanovených připomínek.

Inspekce sledovala v obou realizovaných studijních oborech 63-41-M/032 (JKOV: 63-99-6/64) Ekonomika soukromého podnikání a 75-31-K/008 (JKOV: 76-99-6/05) Výchova dětí předškolního a mladšího školního věku úroveň výuky předmětů český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk, dějepis, v oboru Výchova dětí předškolního a mladšího školního věku rovněž předměty vyučované pouze v tomto oboru - literární a jazykové praktikum, pedagogika, psychologie a odborná praxe. Hodnocena byla také úroveň řízení školy.

Český jazyk a literatura

V letošním školním roce výuka českého jazyka a literatury probíhá v realizovaných ročnících v časové dotaci shodné se schválenými učebními plány. Kontrolou zápisů v třídních knihách a porovnáním obsahu probíraného učiva v hospitovaných hodinách bylo zjištěno, že učební osnova je plněna i přesto, že zápisy především literárního učiva ve třetích ročnících mají obecný charakter. Výukové cíle hodin byly stanoveny a odpovídaly danému typu školy a studijnímu oboru. Vyučujícím v jejich práci napomáhá vypracovaný rozpis učiva v tematických plánech. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Český jazyk a literaturu učí dvě vyučující, které splňují odbornou i pedagogickou způsobilost dle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Obě učitelky spolu diskutují o metodické i odborné problematice. Práce předmětové komise všeobecně vzdělávacích předmětů, která sdružuje vyučující různých odborností, jim totiž dává jen základní rámec činnosti.

Výuka probíhala v prostorných a světlých učebnách, které jsou vhodně vybaveny odpovídajícím nábytkem. Součástí vkusné výzdoby byly i mapy a ilustrační materiály k výuce jazyků a dějepisu.

Žáci mají k dispozici vlastní učebnice, některé kopírované texty a pravopisné příručky jim vyučující zapůjčují hlavně k dalšímu procvičení jazykového učiva a při psaní písemných prací. Škola nemá sice vlastní knihovnu, ale vyučující i žáci plně využívají služeb knihovny a čítárny Domu kultury, které se nacházejí ve stejné budově jako SSOŠ. Při výuce bylo využito obrazové dokumentace, k dispozici jsou také magnetofonové ukázky či videozáznamy.

Ověřování pochopení učiva probíhalo ústně individuální i frontální formou. Žáci převážně odpovídali na vhodně volené dotazy vyučující, někteří jedinci dokázali o daném problému věcně diskutovat a formulovat hodnotící závěry, vždy byli vhodně motivováni. Verbální projev

učitelky byl dobrý, ve výkladových částech výuky, ani při korigování odpovědí žáků se neobjevily věcné chyby. Navštíveny byly hodiny, v nichž vyučující učí od začátku školního roku, ale i hodiny, které byly zastupovány za nemocnou kolegyni. Užité metody a vhodně volené formy práce vedly plně k efektivnímu využití času ve všech sledovaných hodinách. Atmosféra při výuce byla klidná založená na vzájemné toleranci.

Žáci si na základě doporučení svých vyučujících vedou kulturní deníky, v nichž mají nejen zápisky z přečtených děl, ale také se pokoušejí hodnotit úroveň zhlédnutého divadelního představení či filmu, v některých předložených denících se objevila informace o návštěvě koncertu nebo výtvarné galerie. V letošním školním roce se nerealizuje čtvrtý ročník, ale z dřívějších let jsou ve škole uloženy seminární práce, které žáci předkládají k maturitní zkoušce a při jejich vypracování využívají vedle další literatury i svých zápisů v kulturních denících. Předložené předepsané slohové práce žáků prvních ročníků byly řádně opraveny.

Sledovaná výuka českého jazyka a literatury je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Literární a jazykové praktikum

Jedná se o předmět, který má škola zařazený ve schváleném učebním plánu studijního oboru Výchova dětí předškolního a mladšího školního věku jako povinný předmět. Cílem je ve větší míře připravit žáky po stránce literární i jazykové na jejich budoucí působení. Zvlášť je kladen důraz na rozvoj komunikativních dovedností a v rámci mezipředmětových vztahů i na pochopení obsahu textu a způsobu jeho podání s ohledem na vnímavost a zájem budoucího dětského posluchače.

Vyučující má odbornou i pedagogickou způsobilost pro výuku českého jazyka a literatury, což plně koresponduje s charakterem i obsahem uvedeného předmětu. Vybavení učebními pomůckami a materiály je obdobné jako v českém jazyce a literatuře.

V hospitovaných hodinách bylo zastoupeno téma autorské pohádky spojené vždy se stručným zopakováním základní faktografie individuální nebo frontální formou, výkony žáků byly objektivně hodnoceny známkou nebo slovně. Převažující kladná hodnocení měla motivační dosah. Vedle stručného, ale výstižného výkladu a nutného zápisu do sešitů, protože pro tento předmět neexistuje žádná učebnice, byla převážná část hodin věnována reprodukci pohádky s následným rozbořením a hodnocením. Jazykovou úroveň předvedených projevů posuzovali žáci, jejich soudy byly výstižné a věcné, někdy však příliš stručné. Pozitivním prvkem bylo konečné shrnutí provedené vždy vyučující. Ukázky z děl probíraných autorů četla nejen učitelka, ale i žáci. Vhodně bylo zařazeno i praktické cvičení zaměřené na vlastní dokončení přečteného příběhu. Téměř všichni žáci dokázali dostatečně rychle samostatně pracovat. Někteří své dokončené příběhy přečetli, jejich obsahová i jazyková úroveň byla hodnocena. Kontrolované sešity žáků byly pečlivě vedeny.

Celková kvalita výuky předmětu literární a jazykové praktikum byla ve sledovaných hodinách dobrá.

Cizí jazyky

Německý jazyk

Výuka probíhala v hodinové dotaci, která byla v souladu se schválenými učebními plány. Číslování odučených hodin v třídní knize 3. A vzhledem k přepisování nemá potřebnou vypovídací hodnotu. Dělením tříd na skupiny je umožněno, aby žáci pokračovali ve výuce cizího jazyka ze základní školy. Tematické plány jsou pouhým časovým rozvržením lekcí

probíraných učebnic a jednotlivá konverzační témata vycházejí z textu učebnic. V plánech se neobjevuje požadavek učební osnovy na zařazení odborné terminologie studovaného oboru, ani předepsané písemné kontrolní práce. Ve všech sledovaných skupinách s výjimkou jedné skupiny třetího ročníku byla pozorována návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. Rozsah plánovaného učiva v prvním ročníku oboru Ekonomika soukromého podnikání nereaguje na zvýšenou hodinovou dotaci danou nově schváleným učebním plánem.

Obě vyučující německého jazyka jsou bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti. Tento nedostatek ovlivnil velkou měrou kvalitu sledované výuky po stránce odborné i metodické. Škola nemá speciální jazykovou učebnu, hodiny probíhaly převážně ve vkusně a esteticky upravených kmenových třídách. K výzdobě byly využity rovněž výtvarné práce žáků školy. Zcela nevyhovující pro výuku byla učebna techniky administrativy nejen vzhledem k umístění tabule, ale i rušením hrou na klavír z vedlejší místnosti. K dispozici jsou slovníky, zeměpisné a gramatické mapy. Vyučující mají přenosné magnetofony a video s audioorálními a audiovizuálními nahrávkami, které nebyly v hodinách zcela účelně využity. Žáci si doporučené učebnice zakupují. Výuka u začátečníků probíhala podle učebnic zpracovaných podle nové německé pravopisné normy.

Hospitace se uskutečnily u obou vyučujících v prvním až třetím ročníku. Ve většině sledovaných hodin převažovalo používání mateřského jazyka. Nebyly uplatňovány žádné nové formy práce, výuka neplnila dostatečně komunikativní cíl daný učební osnovou. Při nácviu ústního vyjadřování převažovaly odpovědi žáků na otázky vyučujících. Převážná část hodin byla věnována nácviu mluvnice a slovní zásoby. Při ověřování porozumění čtenému nebo vyslechnutému textu byl téměř výhradně používán překlad do češtiny. Zvolené metody práce žáky většinou neaktivizovaly. V případě výuky ve dvou po sobě následujících hodinách chybělo zařazení relaxačních prvků.

V žádné z hospitovaných hodin se neklasifikovalo. Z předložených písemných testů vyplynulo, že znalosti žáků jsou průběžně písemně ověřovány a hodnoceny. Výuka probíhala v klidné, přátelské atmosféře. V žádné hodině se nevyskytly projevy nekázně žáků.

Sledovaná výuka německého jazyka je celkově hodnocena jako ještě vyhovující.

Anglický jazyk

Hospitace proběhly v prvním až třetím ročníku obou studijních oborů. Dvě vyučující anglického jazyka zde působí bez vysokoškolského vzdělání a jedna pedagogicky způsobilá učitelka s odborností pro jiné předměty. Všechny vyučující složily z anglického jazyka všeobecnou státní jazykovou zkoušku, jedna z nich absolvovala jedenapůlletý pobyt v Kanadě.

Časová dotace výuky anglického jazyka odpovídá schválenému učebnímu plánu. Učivo jednotlivých ročníků na sebe navazuje. V tematických plánech chybí kapitoly obsahující nácvik odborné terminologie studovaného oboru.

Vyučování probíhalo v běžných učebnách, učitelky měly k dispozici přenosné magnetofony a slovníky. Práce s videoprogramem, který škola také vlastní, nebyla během sledované výuky zaznamenána. Byly používány britské učebnice Headway Elementary, ve třetím ročníku Headway Pre-Intermediate a v jedné skupině česko-britské učebnice Criss Cross, všechny s doprovodem pracovních sešitů.

Přes dobré materiálně technické zajištění a psychohygienické podmínky měla sledovaná výuka anglického jazyka většinou podprůměrnou úroveň. Nedostatečná kvalifikace i malá nebo téměř žádná pedagogická zkušenost vyučujících negativně ovlivnily průběh většiny vyučovacích

jednotek. Výjimkou byla jedna hodina, která splňovala kritéria současné jazykové výuky.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky probíhala převážně česky a nebyly procvičovány všechny řečové dovednosti. Cvičení poslechu s porozuměním z magnetofonu, pokud byla do výuky zařazena, nebyla metodicky dobře zvládnuta. Počátkem každé hodiny byla písemně procvičována znalost pravopisu a slovní zásoby formou testu nebo diktátu. Značný čas byl věnován čtení textů, jejich překladům a frontálnímu procvičování gramatiky podle učebnic. Žáci nebyli rovnoměrně zaměstnáváni, činnosti se střídaly pomalu a neplnily motivační roli. Čas v hodinách nebyl efektivně využit.

Sledovaná výuka anglického jazyka je souhrnně hodnocena jako ještě vyhovující.

Dějepis

Hospitace se uskutečnily v hodinách dějepisu u pedagogicky i odborně způsobilé učitelky, která zabezpečuje výuku všech hodin ve škole.

Časová dotace výuky dějepisu týdně i jeho zařazení v prvním a druhém ročníku odpovídá schváleným učebním plánům.

Výuka probíhala v běžných třídách, jejichž výzdoba obsahovala nástěnné učební pomůcky s dějepisnou tematikou, v prostředí dobré estetické úrovně. Žáci měli k dispozici učebnice Dějepis pro střední školy v kostce I a II. Ve dvou hodinách věnovaných výuce dějin středověku nechyběla nástěnná historická mapa vztahující se k právě probíranému období.

Vzhledem k časovému rozsahu výuky bylo dějepisné učivo přiměřeně redukováno tak, aby podávalo přehled nejdůležitějších událostí světových i českých dějin, v žádném případě to však nebylo na úkor kvality. Rozsah plánovaného i probíraného učiva v prvním ročníku již reagoval na zvýšenou hodinovou dotaci, která je ve druhém ročníku podle nově schválených učebních plánů obou oborů.

Používány byly standardní vyučovací metody - frontální i individuální opakování minulé látky, zajímavý a bezchybný výklad byl provázený stručným zápisem do sešitů. Počátkem dvou hodin bylo písemně prověřováno minulé učivo. Několik ústně zkoušených žáků prokázalo velmi dobré znalosti a jejich hodnocení odpovídalo předvedeným výkonům.

Výuka dějepisu probíhala v korektní atmosféře, žáci jeví o výuku zájem a většinou aktivně spolupracovali.

Sledovaná výuka dějepisu je souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

Odborné předměty - pedagogika a psychologie

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů studijního oboru Výchova dětí předškolního a mladšího školního věku. Sledované předměty pedagogika a psychologie tvoří součást maturitní zkoušky a jsou zařazeny do skupiny základních odborných předmětů. Časová dotace byla v nově schváleném učebním plánu platném od 1. 9. 1999 počínaje prvním ročníkem zvýšena. Celková hodinová dotace dává lepší možnost plnění predepsaných výukových cílů zejména dovednostního charakteru. Tyto úpravy byly iniciovány vedením školy na základě analýz a zkušeností a jsou v souladu s dlouhodobým záměrem. K výše uvedeným předmětům je možné si zvolit ve vyšším ročníku studia volitelný odborný předmět speciální pedagogika. Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě, kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Učitelé příkladně rozpracovali osnovy do tematických plánů a důsledně je dodržují. Cíle a obsah učiva se ve sledované výuce plnily v souladu se vzdělávacími cíli schválených učebních dokumentů a se standardem středoškolského odborného vzdělání.

Příprava vyučujících byla velmi dobrá, zohledňovala osobní a pedagogické zkušenosti žákyň nabyté v rámci studia a návaznost na další vyučovací předměty.

Pedagogičtí pracovníci vyučující sledované předměty splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Jedna učitelka má vzdělání v oboru příbuzném vyučovanému předmětu, další si rozšířila odbornou způsobilost o speciální pedagogiku a problematiku související s výchovným poradenstvím. Pedagogové příležitostně navštěvují odborné semináře a kurzy a mají dlouholeté zkušenosti z pedagogické praxe i v jiných typech středních škol.

Vyučování probíhalo v pěkných kmenových třídách, které jsou vybaveny standardním nábytkem a jsou plně vyhovující pro plnění vzdělávacího programu. Učitelům jsou k dispozici základní audiovizuální pomůcky a značné množství odborné literatury v příruční knihovně v kabinetě. Odborná literatura pro učitele se postupně rozšiřuje. Ve třídách je vkusná vlastní výzdoba žáků.

Některé učebnice jsou žákům nižších ročníků zapůjčovány, jiné tituly škola doporučuje k zakoupení. Část učebního fondu a odborná literatura jsou k dispozici v příruční knihovně u učitelů. Chybějící učebnice nahrazují vlastní učební texty.

Zařazení vyučovacích hodin do rozvrhu bylo rovnoměrné, pro efektivitu výuky příznivé. Přestože převládala klasická struktura vyučování, hodiny měly většinou aktivní a pracovní ráz, což zvyšovalo účinnost učení. Z psychohygienického hlediska byla výuka dobře členěna a měla přiměřené tempo.

Organizace hodin sledovala zvolené výukové cíle, které byly vždy sděleny a zapsány společně s tématem hodiny na tabuli. Pedagogičtí pracovníci využívali frontální, skupinové metody i individuální formy práce se žákem. Verbální metody zařazovali tvůrčím způsobem při klasické struktuře vyučovacích hodin. Využívaly se metody odborného výkladu s prvky řízeného rozhovoru a řešení situací z praxe. Žáci byli aktivní, řešili úkoly zadané učitelem a přednesli výsledek za celou skupinu. Měli možnost vyjádřit svůj názor, zapojit se do neformální diskuse, jež rozvíjela tvořivě dané učební téma. Žáci měli vizuální podporu pro učení. Pracovali často v abstraktní rovině s konkrétními osobními a pedagogickými zkušenostmi z dosavadní praxe. V některých sledovaných hodinách se učebnice a odborná literatura využívaly. Jindy byly nahrazeny vlastním učebním textem bez efektivního využití v průběhu výuky. Jedna vyučovací hodina byla charakterizována pasivním nasloucháním žáků výkladu učitele, celkově byla málo efektivní. Konec vyučovacích hodin byl provázen krátkým procvičením, shrnutím učiva a slovním závěrem učitele. Vyučovací proces měl velmi dobrou odbornou úroveň, což je výsledkem erudice učitelů.

Ve většině sledované výuky byly zařazovány motivační prvky. Významné a účinné z hlediska efektivity výuky bylo využívání příkladů z praxe a zkušeností žáků. V některých hodinách měla vhodně zařazená diskuse a problémové otázky pozitivní motivační význam. V rámci hodnocení výkonů žáků probíhalo tradiční opakování učiva frontálně nebo individuálně s klasifikací. Učitelé zařazovali průběžné slovní hodnocení, oceňovali dobré výkony žáků a podněcovali jejich sebereflexi. Při zařazení skupinového zpracování úkolů bylo řešení a přednesení výsledku vždy vhodně oceněno.

Žáci respektovali pravidla společenského chování a pravidla daná řádem školy. Učitelé se snažili vytvářet vzájemně příznivé a pozitivní pracovní prostředí. Snaha zapojovat žáky do procesu byla většinou akceptována. Ve většině hodin byli žáci vedeni ke komunikaci formou řízeného rozhovoru a dalšími aktivizačními metodami, měli možnost vyjádřit své zkušenosti a názory, byli zapojeni do diskuse. V jedné vyučovací hodině důsledkem nevyužití podněcujících informačních zdrojů však jen pasivně naslouchali a komunikace byla omezena. Učitelé byli ke všem žákům vstřícní, měli k nim pěkný a přátelský vztah. Atmosféra hospitovaných hodin byla

pracovní, klidná a přátelská.

Celkové hodnocení výuky sledovaných odborných předmětů je velmi dobré.

Odborná praxe (pedagogická)

Výuka probíhala podle schválených učebních dokumentů studijního oboru Výchova dětí předškolního a mladšího školního věku. Předmět je zařazen do skupiny základních odborných předmětů a má významné postavení v odborné přípravě. Dává možnost komplexně uplatnit osvojené vědomosti a dovednosti v konkrétních činnostech a podmínkách. Odborná praxe je organizována jako průběžná a souvislá praxe ve vybraných předškolních a mimoškolních zařízeních. Časová dotace souhlasí se schválenými učebními plány, v nově schváleném učebním plánu s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním ročníkem byla zvýšena. Při plánování organizace pedagogické praxe je kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky zajištěna. Učitelé příkladně rozpracovali osnovy, výukové cíle předmětu a dílčí úkoly do tematických plánů a důsledně je dodržují. Cíle vyučovacího předmětu byly plněny dosud jen v rámci předškolních zařízení.

Výuku zajišťuje jedna učitelka s požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilostí doplněnou o další odborné vzdělání (v oblasti výchovného poradenství se zaměřením na klinickou praxi) a s dlouholetou pedagogickou zkušeností.

Praxe je zajišťována ve vybraných smluvních zařízeních - v mateřských školách. Prostorové a materiální podmínky těchto zařízení jsou pro organizaci předmětu vynikající. Vybavení pomůckami a literaturou je velmi dobré. Studijní materiály (odborná literatura, časopisy a dětská literatura) jsou žákyním dostupné jak ve výchovných zařízeních, tak i ve škole. Vybavení pracovních míst a prostorů pro žákyně je velmi dobré. Prostředí je příkladně podnětné pro výuku a je esteticky pěkně upraveno. Psychohygienické hledisko je uplatňováno při organizaci rozvrhu hodin průběžné praxe třetího ročníku, zohledňují se však i požadavky provozu výchovných zařízení. Výuka probíhá od 7 hodin a na tříhodinovou praxi navazují další vyučovací předměty ve škole.

Organizace forem a metod ve výuce předmětu praxe odpovídá požadavkům učebních dokumentů. Během orientační inspekce navštívila ČŠI zařízení, kde vykonávala souvislou praxi v rozsahu dvou týdnů jedna žákyně druhého ročníku studia. Ve druhém navštíveném předškolním zařízení vykonávaly průběžnou pedagogickou praxi v rozsahu tří hodin v týdenním rozvrhu žákyně třetího ročníku. Organizační pokyny pro vedení praxe byly vedoucí praxe zpracovány, jsou přehledné a jasné. Před započítáním praxe v předškolních zařízeních jsou žákyně ve škole předem seznamovány se základními informacemi o jejím průběhu. Učitelka praxe sleduje návaznost ve vytváření vědomostí a dovedností žákyň a komplexnost předpokladů pro povolání. Využívají se nejčastěji metody hospitace a pedagogického pozorování přímé výchovné činnosti učitelky, analýzy a hodnocení pedagogické situace. V průběhu druhého pololetí třetího ročníku začínají žákyně s vlastními projekty a prováděním řízených a spontánních činností s dětmi v předškolních zařízeních. Často se také využívají exkurze do dalších vzorových předškolních a mimoškolních zařízení.

Ve výuce jsou prosazovány a realizovány další doplňující činnosti jako účast žákyň při zápisu dětí do prvních tříd základních škol, odpolední hlídání dětí v Mateřském centru, pomoc při organizaci Mezinárodního dne dětí v mateřských školách, exkurze do soukromé základní umělecké školy, základní školy a školní družiny.

Vlastní předškolní zařízení, přímé působení učitelek i dětí na žákyně, instrukce a pokyny vedoucí učitelky praxe k výuce působí výrazně motivačně. Kriteria pro hodnocení žáků na pedagogické praxi jsou žákům předem známa. Hodnoceny jsou pedagogické deníky se zápisy

žáků, zpracované úkoly na praxi, klasifikovány jsou vlastní projekty žáků připravené na výchovnou činnost a vlastní provedená činnost s dětmi. Hodnocení a klasifikaci vede vždy vedoucí učitelka praxe, využívá podkladů učitelek předškolního zařízení. Pozitivně jsou oceňovány další aktivity žáků. Na praxi jsou žáci vedeni k sebereflexi a sebehodnocení zejména v rámci pedagogického pozorování a analýz sledovaných činností. Pro celkové hodnocení např. souvislé praxe žáků má škola vypracovány vlastní formuláře a využívá je jako podklad při klasifikaci vyučovacího předmětu v příslušném klasifikačním období.

Komunikativní schopnosti žáků jsou podporovány ve všech činnostech. Pro žákovské hospitace jsou dána jasná pravidla, která poskytují dostatek prostoru k vyjádření nápadů, invencí, vlastního názoru a případného hodnocení. Pedagogickou praxi provází pěkné vzájemné vztahy mezi učitelkou praxe, žákyněmi, dětmi a učitelkami předškolního zařízení.

Celkové hodnocení předmětu odborná (pedagogická) praxe s ohledem na sledovaný vzorek je velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání je na základě sledované výuky výše uvedených předmětů celkově hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy písemně formulovala dlouhodobé cíle školy na základě analýzy stavu v roce 1996, kdy škola začala existovat samostatně. Některé z úkolů se podařilo splnit, jako např. vyřazení oboru Rodinná škola ze sítě škol, dobrá spolupráce s VÚOŠ, jejímž výsledkem je vytvoření a schválení nových učebních dokumentů s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním ročníkem pro oba realizované studijní obory, úspěšný nábor žáků do dvou tříd prvního ročníku oboru Výchova dětí předškolního a mladšího školního věku. Trvalým úkolem je zlepšování kvality přijímaných žáků, spolupráce s různými institucemi a zařízeními, ve kterých vykonávají žáci odbornou praxi, a zlepšování technického vybavení školy. V oblasti personální je prioritní zajištění vyučujících cizích jazyků s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Plánováno je i rozšíření vzdělávací nabídky o další studijní obor.

K upřesnění záměrů, popř. jejich aktualizaci dochází každoročně v plánu práce na školní rok. Stanovené úkoly jsou reálné, uvedena je u nich rovněž jmenovitá zodpovědnost a termín uskutečnění. Z plánu práce vychází organizační zajištění školního roku. Při plánování se do dílčích plánů zařazují různé exkurze a návštěvy výchovných zařízení, které doplňují výuku odborné praxe (pedagogické).

Na každý měsíc jsou stanoveny priority, s nimiž jsou pedagogičtí pracovníci seznamováni zveřejněním ve sborovně nebo na poradách konaných dle potřeb v případě aktuálních problémů. Kromě zápisů z jednání pedagogické rady se zápisy nepořizují, vyhodnocení úkolů touto formou nelze tedy sledovat. Součástí plánu práce je i plán kontrolní činnosti. Ve výuce se učitelé řídí tematickými plány schválenými ředitelkou školy, rovněž práce výchovné poradkyně probíhá plánovitě.

Ve škole se vyučují schválené studijní obory uvedené v Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol čj. 23 647/99-21. Jedná se o obory 63-41-M/032 (JKOV: 63-99-6/64) Ekonomika

soukromého podnikání a 75-31-K/008 (JKOV: 76-99-6/05) Výchova dětí předškolního a mladšího školního věku. Výuka druhého a třetího ročníku obou oborů probíhá podle schválených učebních dokumentů s omezenou platností. Výuka prvních ročníků se uskutečňuje podle nových učebních dokumentů s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním ročníkem. Kontrola plnění učebních plánů oboru Výchova dětí předškolního a mladšího školního věku srovnáním s rozvrhem hodin a třídními knihami prokázala, že jsou plněny a provedené úpravy v počtu hodin u některých předmětů jsou povoleny a odpovídají potřebám žáků. Rovněž struktura volitelných předmětů odpovídá koncepčním záměrům školy. Učební plány s platností od 1. 9. 1999 jsou v obou oborech rozpracovány na celé studijní období a jsou součástí povinné dokumentace.

Škola zpracovala Minimální preventivní program v rámci protidrogové prevence a prevence sociálně-patologických jevů. Materiál je kvalitní a podrobný, úkoly jsou reálné. Obsahuje tematické bloky akcí, jednorázové akce, konzultační hodiny a stálou spolupráci s výchovným poradcem. Zařazeny jsou také aktivity pro rodiče a spolupráce s ostatními institucemi. Plnění plánu bylo v rámci odborných předmětů (pedagogika a psychologie, odborná pedagogická praxe) přehledně vyhodnoceno. V rámci těchto aktivit je připravena činnost školního klubu, v němž bude od března tohoto školního roku většina akcí probíhat.

Přehled o žácích se specifickými vzdělávacími potřebami, kteří jsou začleněni do běžné výuky, má kromě ředitelky školy rovněž výchovná poradkyně. Vyučující jsou jejím prostřednictvím informováni o možnostech slovního hodnocení žáků a zohlednění forem výuky ve vybraných vyučovacích předmětech.

Plánování je vzhledem k velikosti školy funkční. Jeho kvalita a účelnost jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

SSOŠ Zlín je školou soukromou s právní formou společnosti s ručením omezeným.

Ředitelka má zástupce pro pedagogické záležitosti, jehož náplň práce, povinnosti a kompetence jsou písemně stanoveny. Širší vedení představují třídní učitelé, výchovná poradkyně, koordinátorka protidrogové prevence a vedoucí předmětových komisí.

Administrativními záležitostmi je pověřena sekretářka, účetní agendu vede ekonom, finanční účetní a mzdová účetní.

Poradními orgány ředitelky jsou sdružení rodičů zvané rada školy, jejímiž členy jsou za školu zástupce ředitelky a výchovná poradkyně, a dále tzv. studentská rada s jedním zástupcem samosprávy každé ze sedmi tříd.

Škola zaměstnává celkem 19 pedagogů, z toho 6 má uzavřenu dohodu o pracovní činnosti. Pedagogové jsou sdružení ve čtyřech předmětových komisích - pro všeobecně vzdělávací předměty, pro odborné předměty každého z obou vyučovaných oborů a pro cizí jazyky.

Každé pondělí se koná porada vedení, na níž je upřesňován týdenní plán. Provozní porady zaměstnanců jsou svolávány operativně podle potřeby, pedagogická rada se schází pravidelně čtyřikrát ročně k jednání o prospěchu a chování žáků.

Rodiče se setkávají s vyučujícími na třídních schůzkách dvakrát za školní rok v podzimním a jarním termínu, mají však možnost kontaktu s vedením školy i jejími pedagogy podle dohody, na pozvání ředitelky či třídních učitelů nebo na vlastní žádost. Rada školy podle zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, není zřízena.

K informování zaměstnanců a žáků školy slouží oběžníky, nástěnky ve vestibulu i ve

sborovnách a informační sdělení zástupce ředitelky. Na chodbě školy jsou umístěny také propagační panely a velká, přehledně vedená nástěnka výchovné poradkyně a koordinátorky protidrogové prevence. Rodiče jsou o prospěchu svých dětí informováni prostřednictvím studijních průkazů. Škola má pro rodiče žáků podrobně zpracovány vnitřní směrnice o včasné oznamování případů špatného prospěchu, neomluvené absence, prodloužené klasifikace a konání třídních schůzek.

Propagace školy na veřejnosti je uskutečňována prostřednictvím článků v regionálním tisku (Zlínské noviny, Moravský den) i v celostátních periodikách (např. Učitelské noviny). Obyvatelé a návštěvníci Zlína se mohou o akcích školy informovat v prostorech Domu kultury a v místní knihovně. Každoročně se koná např. slavnostní zahájení školního roku, imatrikulace žáků prvního ročníku, studentský předvánoční den, zimní turistika pro první až třetí ročník, čtyři dny otevřených dveří školy, kulturní a sportovní dny. Řada akcí pro žáky i veřejnost je pořádána ve spolupráci s Domem kultury Zlín (např. jazykové kurzy, výchovné besedy). SSOŠ navázala kontakty zahraniční partnerskou školou v rámci vzdělávacího programu Evropské unie SOCRATES.

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999 stejně jako výroční zpráva o hospodaření za školní rok 1998/1999 byly předloženy ke kontrole a shledány bez závad. Obě zprávy byly projednány na poradě rady školy, záznam o seznámení pracovníků školy se zprávami není doložen.

Ve vnitřním řádu školy je jmenovitě určeno správcovství jednotlivých učeben, organizace zahájení a ukončování vyučování, je stanovena konkrétní zodpovědnost za používání učebních pomůcek a videa, kopírování i organizaci a průběh odborné praxe. Určeny jsou pedagogické dozory, pohotovosti, žákovské služby ve třídách, jakož i zodpovědnost za rozpisování a organizaci maturitních zkoušek.

Ředitelka školy pověřila svého zástupce a jednu učitelku s dlouholetou zkušeností kompetencí vedoucích pedagogické praxe. Praxe je předem písemnou dohodou zabezpečena se školským úřadem a smluvně zajišťována s konkrétními vybranými školskými zařízeními. Organizace průběžné i souvislé pedagogické praxe je písemně podrobně zpracována včetně způsobu hodnocení žáků.

Ve školním řádu jsou uvedeny povinnosti žáků, jejich práva nejsou konkrétně formulována. Některé body jsou nadbytečné nebo nevhodně formulované. Povinnosti žáků týkající se prospěchu, chování a docházky do vyučování jsou rovněž součástí tzv. Smlouvy o výuce mezi SSOŠ Zlín a zákonnými zástupci žáků a škola si vyhrazuje právo ukončit platnost této smlouvy v případě neplnění jejích podmínek ze strany žáka či jeho zákonných zástupců.

Organizace vyučování probíhá v SSOŠ Zlín podle vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů.

Povinná dokumentace školy je vedena v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Při kontrole byly zjištěny formální a administrativní nedostatky ve vedení některých třídních knih a protokolů o ukončování studia. Třídní výkazy jsou zpracovávány počítačově a paralelně je vytvářena tištěná forma. Používaný program pro počítačové zpracování neumožňuje uvedení všech údajů odpovídajících příslušným formulářům SEVT. Některé chybějící údaje (záznamy školy, okres místa narození žáka) jsou vytištěny na zvláštním listu, některé nejsou zachyceny v žádném dokumentu (předchozí vzdělání žáka, datum vydání vysvědčení jednotlivým žákům). Zakoupený program rovněž neumožňuje přesně dodržet schválený tiskopis SEVT třídní výkaz -A- obal, B - přehled o žácích. Od školního roku 1999/2000 využívá škola pro usnadnění tisku třídních výkazů na základě informace zveřejněné ve Věstníku pod

čj. 26 348/99-20 možnosti vytvářet každé pololetí souhrnné tabulky hodnocení prospěchu a chování třídy.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informační systém mají velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení vedoucích pracovníků je plánované, vychází ze zpracovaných pokynů organizačního či kontrolního charakteru. S jejich obsahem jsou zaměstnanci školy i žáci seznámeni. Tvořivost a iniciativa pracovníků jsou podporovány především v souvislosti se zlepšováním kvality výuky a zajišťováním dalších aktivit. Určitým motivujícím prvkem jsou i stanovená pravidla pro odměňování pedagogických pracovníků. Tarifní plat se počítá podle daného vzorce, v němž se finanční částka za jednu hodinu pohybuje v určitém rozmezí. Tento systém umožňuje kromě dosaženého vzdělání zohlednit také kvalitu výuky, kterou ředitelka školy sleduje při hospitační činnosti, a celkový přístup, zájem a pracovní nasazení vyučujících. Jsou stanoveny rovněž podmínky pro finanční odměnu spojenou s vykonáváním práce třídního učitele a pravidla pro udělení mimořádné odměny dvakrát ročně. Při nesplnění stanovených povinností je určená částka krácena. Výše nástupního platu není podmíněna délkou praxe.

Vedení školy usiluje o zlepšení odborného zabezpečení výuky, což se zatím nejméně daří ve výuce cizích jazyků. Výuka většiny sledovaných předmětů je zajištěna kvalitními učiteli, kteří často přicházejí s podnětnými nápady, jak získat zájem žáků o svůj předmět a tento zájem pokud možno rozvíjet. Vedení školy požaduje po středoškolsky vzdělaných vyučujících zahájení vysokoškolského studia. Začínající učitelky mají možnost konzultovat odbornou i výchovnou problematiku se svými zkušenějšími kolegy. Dvě učitelky ukončily v nedávné době specializační studium. Získané znalosti a zkušenosti uplatňují při svém pedagogickém působení. Někteří učitelé navštěvují cyklus odborných přednášek v rámci projektu Zrcadlo EU, účinná je i spolupráce v rámci protidrogové prevence s Pedagogicko-psychologickou poradnou ve Zlíně. Nízké procento hodin učí šest pracovníků, kteří mají se školou uzavřenou dohodu o pracovní činnosti. Jejich motivace k dalšímu vzdělávání je však problematická.

Realizovaný systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly má své důležité místo v rámci celé organizační struktury školy. Kontrolu výchovně vzdělávacího procesu školy provádějí podle plánu a stanovených kompetencí oba členové vedení školy.

Podle předloženého plánu hospitací jsou stanoveny jak cíle, tak i obsahová náplň plánované hospitace a hodnotící kritéria. Předložené hospitační záznamy ředitelky svědčí o tom, že hospitační činnost je promyšlená, dodržuje stanovený plán, frekvence hospitací je dostatečná. Cílem je navštívit každého pedagoga ve vyučovacím procesu alespoň jednou během školního roku. Výsledky kontrolní činnosti jsou s jednotlivými pracovníky projednávány, je prováděna i kontrola případných opatření k nápravě.

Jako zpětná vazba pro kvalitní kontrolní činnost ředitelky slouží nejen podněty z jednání rady školy, ale také názory zástupců žáků z jednotlivých tříd ve studentské radě. Případné vznesené závažné připomínky vedou ke kontrolní činnosti podle aktuální potřeby.

Kontrolou odborné praxe (pedagogické) jsou pověřeni zástupce ředitelky a určená učitelka.

Provádí se kontroly v zařízeních zejména v místě bydliště. Vyhodnocením výsledků praxe a efektivity odborné přípravy se zabývala pracovní schůzka za účasti učitelů školy, ředitelky mateřských škol, které jsou pro praxi smluvně zajištěny, a zástupce Školského úřadu Zlín.

Velkou část pedagogické dokumentace, hlavně její úroveň, úplnost a připravenost pro archivaci, kontroluje zástupce ředitelky školy. Kontrolou ze strany ČŠI byly zjištěny nedostatky spíše administrativního charakteru ve vedení třídních knih zejména třetích ročníků a při kontrole maturitní dokumentace třídy 4. A školního roku 1998/1999.

Podklady ke kontrole provozu školy a jejího hospodaření připravují ředitelce pracovníci ekonomického oddělení.

Škola nemá vypracovány vlastní evaluační nástroje. Pro sledování kvality práce pedagogů slouží hospitační činnost ředitelky a k porovnání studijních výsledků žáků v některých předmětech paralelních tříd provádějí písemnou formou vlastní testy jednotliví učitelé. K posouzení určitého stupně znalostí a schopností žáků má také posloužit zadání testů Kalibro, které si však škola chce vyhodnocovat sama. Navazuje tak na obdobný postup z dřívější doby s testy Scio. V loňském školním roce se žáci čtvrtých ročníků účastnili sondy Maturant.

Systém uplatňovaných kontrolních mechanismů, jejich rozsah a účinnost mají velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Na základě dílčích zjištění ve sledovaných oblastech je kvalita řízení školy celkově hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Výchovné poradenství zajišťuje učitelka určená ředitelkou školy, která má pro plnění úkolů vyplývajících z této činnosti sníženou míru vyučovací povinnosti. Jedná se o zkušenou učitelku s dlouholetou praxí. Pro danou činnost má velmi dobré předpoklady. Absolvovala dvousemestrové distanční studium speciální pedagogiky a dvousemestrové rozšiřující studium řešení aktuálních výchovných problémů perspektivou klinické psychologie.

Výchovné poradenství je ve škole chápáno jako komplexní služba nejen žákům, ale i rodičům a učitelům ve všech oblastech stanovených vyhláškou. Je vytvořen promyšlený systém péče o žáky přicházející ze základních škol a žáky s různými poruchami učení. Velká pozornost je rovněž věnována žákům s výchovnými problémy. Veškerá dokumentace je pečlivě vedena a zajištěna před zneužitím.

Činnost výchovné poradkyně vychází z plánu práce, jehož plnění je ředitelkou školy průběžně sledováno. Kromě vedení školy úzce spolupracuje s třídními učiteli, různými institucemi jako např. policií, pedagogicko-psychologickou poradnou, kurátory a koordinátorkou protidrogové prevence. Konzultační hodiny jsou zveřejněny na nástěnce, kde jsou rovněž umístěovány materiály informativního charakteru. Předložen byl přehled o dalším uplatnění absolventů školy za poslední dva roky, který výchovná poradkyně pečlivě zpracovává. Jak vyplynulo z jednání členů inspekčního týmu se zástupci jednotlivých tříd, tzv. studentskou radou, žáci velmi pozitivně oceňují služby výchovné poradkyně.

Systém výchovného poradenství hodnotí ČŠI jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol čj. 23 647/99-21
- Smlouva o podnájmu nebytových prostor ze dne 2. 1. 1998
- Plán činnosti výchovného poradce, realizace plánu činnosti
- Vyjádření okresního hygienika ze dne 18. 1. 2000 zn.: 103-231-2000/Výv.
- Plán práce ředitele školy - 1999/2000
- Cíle školy (dlouhodobé)
- Kalendářní plán školy na školní rok 1999/2000
- Schválené učební dokumenty realizovaných oborů
- Tematické plány hospitovaných předmětů
- Rozvrh hodin
- Třídní knihy
- Třídní výkazy, resp. katalogové listy prvních a druhých ročníků
- Personální dokumentace vyučujících hospitovaných předmětů
- Protokoly o ukončování studia třídy 4.A školního roku 1998/1999
- Hospitační záznamy ČŠI
- Dokumenty související s kontrolní činností vedení školy
- Vzdělávání pracovníků
- Odměňování pedagogických pracovníků
- Organizační řád na školní rok 1999/2000
- Vnitřní řád školy
- Školní řád
- Smlouva o výuce
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999
- Výroční zpráva o hospodaření ve školním roce 1998/1999
- Zápisy z pedagogických rad
- Zápisy z porad rady školy (sdružení rodičů)
- Přehled školních a mimoškolních akcí školy
- Rozpisy dozorů
- Písemné práce žáků
- Vnitřní směrnice (oznámení a podávání informací rodičům)
- Dokumentace související s organizací průběžné i souvislé odborné (pedagogické) praxe

ZÁVĚR

Pozitiva:

- motivující způsob hodnocení pedagogických pracovníků
- kvalitní činnost výchovné poradkyně

- velmi dobré organizační zajištění současné odborné (pedagogické) praxe a účinný způsob kontroly jejího průběhu
- přátelská atmosféra mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem
- získávání zpětné vazby pro činnost vedení školy prostřednictvím zástupců rodičů v radě školy a žáků ve studentské radě

Negativa:

- nevyhovující personální zajištění výuky cizích jazyků
- školní řád neodpovídající zcela současným potřebám školy
- chybějící údaje při počítačovém zpracování třídních výkazů porovnáním s formuláři SEVT

Doporučení:

- V souladu se schválenými učebními dokumenty a se standardem středoškolského odborného vzdělání realizovat v příštích letech v dalších ročnících zařazení praxe i v zařízeních výchovy mimo vyučování pro děti mladšího školního věku.

Celkové hodnocení školy vycházející z hodnocení kvality řízení školy a úrovně výuky ve sledovaných vyučovacích předmětech, s přihlédnutím k dalším významným zjištěním je velmi dobré.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu využívá škola efektivně.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Šestáková	Marie Šestáková v. r.
Členové týmu	Mgr. Olga Novotná	Olga Novotná v. r.
	PhDr. Renáta Ševčíková	Renáta Ševčíková v. r.
	Mgr. Jana Zapletalová	Jana Zapletalová v. r.

Ve Zlíně dne 1. března 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. 3. 2000

Razítko

Ing. Jaroslava Trávníčková

Jaroslava Trávníčková v. r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Upřesnění
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy**Na vědomí**

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Zlín, Zarámí 88, 760 01 Zlín	2000-03-27	85/2000
Zřizovatel Ing. Josef Mareček, Plukovníka Mráze 1190, 102 00 Praha 10	2000-03-27	86/2000
Rada školy není zřízena	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.